

Dopis babičce do nebe

Karlovy Vary 12.12.2011

Ahoj babi,

moc Tě zdravím. Sice si někdy jen tak povídáme, ale tentokrát jsem se rozhodla napsat Ti dopis. Ráda bych tě totiž informovala, co je nového. (Jak se tak lidé v rozhovorech či dopisech často ptají). Ty ses narodila před sto lety. Pamatuješ, jak jsi mi vyprávěla, že ač jste bydleli u hlavní silnice, tak když náhodou jelo auto, běželi jste se podívat na tu zvláštnost? A když jsem byla malá já, tak moji rodiče měli auto „napůl“ ještě s tetou a strejdou, jak kdo potřeboval. Jé, babi, to dneska mají některé rodiny dvě nebo i tři auta. A když chceš přejít silnici, tak si musíš dávat velký pozor. Všude to hlučí a smrdí. A dokážeš si představit, že pro některé děti je velkým zážitkem jízda vlakem? To my jsme s tebou k tetě do Ústí jezdili často, vid'?

Změnilo se toho strááááááááá moc – řekla bych, že některé změny byly k dobrému, jiné, no, posuď sama.

Babi, dneska se spousta lidí rozmýšlí, jestli budou mít druhé dítě. Ty jsi jich měla jedenáct. Dneska si mnozí t'ukají na čelo, už když má někdo tři. Jasně, s těmi jedenácti jste byli výjimka, ale čtyři pět dětí měl tenkrát kde kdo. Ale dneska, babi, si to lidé totiž nemůžou dovolit, protože by jim nemohli zabezpečit standard. Sama nevím přesně, co to je. Ale asi by chudinky děti musely nosit obnošené oblečení, neměly by úplně nové hry na playstation a nemohly by tak často chodit do mekáče. Jé, já tady používám výrazy, které asi vůbec neznáš, co? Babi, ty vlastně ani nevíš, co je počítač nebo computer. Víš, já taky nevím, jak tenhle stroj funguje uvnitř, ale umím na něm pracovat, tedy hlavně psát. A na takovém počítači se dají taky hrát hry. A děti chtějí pořád nové a nové. Tak si představ, že místo, aby si venku hráli fotbal, tak sedí doma a hrají fotbal jenom jako na tom počítači. No, jasně že se u toho vůbec nehýbou. Ale rodiče jsou někdy i rádi, protože je od dětí klid. Aha, a ještě mekáč. To je takové nespisovné označení pro občerstvení Mac Donalds. Jsou to bufety na celém světě stejné, kde prodávají hlavně takové obložené housky a hranolky. Ty jsi pekla plátky brambor suché na plotně. Moc nám chutnaly. A děěěěěěěěěě to frčí. Ale to nebudeme, babi, rozebírat. Asi takhle – mlíčňáky zanikly a jsou tu teď ty mekáče.

A představ si, že v malé prodejně U Sedláčků ve Studenci už nakupuje málokdo, vznikly totiž super a hypermarkety (babi, ono se to tu hemží těmi slovy přejatými z angličtiny, vid' a ty tomu asi nerozumíš). No prostě obrovské obchody, kde je spousta zboží a je většinou levnější než u Sedláčků. A u těch obchodů jsou velikánská parkoviště a lidé si nakoupené zboží vozí přímo do kufrů aut. A co i mě se zdá neuvěřitelné, tak tam někteří lidé stráví třeba celou neděli. Nakoupí, zajdou si na oběd, na kafe, děti si hrají v dětském koutku. Víš, lidé si dost stěžují, že mají málo peněz, ale kdybys viděla ty narvané vozíky! Babi, a představ si, co dělají důchodci? Študují reklamní letáky, aby věděli, co kolik kde stojí a pak objíždějí celé město – tu koupí o pár haléřů levnější rohlík, ti mléko. Celý den mají o zábavu postaráno. To ty jsi vařila, pekla, drala, četla a chodila do kostela. Taky moc důchodců (dnes se jim spíš říká senioři) do kostela nechodí. Inu, jsou pokrokoví.

Co by Tě tak mohlo ještě hodně překvapit? Mobil. Pamatuju dobře, že většina lidí ve Studenci žádný telefon neměla. Na jeho zavedení se čekalo mnoho let. A když někdo potřeboval jinému něco vyřídit, popadl kolo a dojel za ním. Dneska máme, babi, takové malé přístroje, které nosíme všude s sebou – jsou to tedy mobily. Můžeš se dovolat všem, ať jsou kdekoli, pokud tedy náhodou nemají telefon vypnutý. Ale neboj, většina je na příjmu pořád. A víš, jaký je to trapas, když někomu zazvoní telefon třeba v divadle? Mně jednou zvonil ve chvíli, kdy mi chirurg vyřezával bouličku na hlavě. Myslím, že mi zčervenala i ta boulička.

A když s tím člověkem nechceš mluvit, tak mu pošleš zprávu. A on ji má během sekundy. Pamatuješ na telegramy? Ty už jsou úplně zrušené. Já je ještě na poště doručovala. Třeba blahopřejný ke svatbě nebo k narození dítěte. Teď tatínek z porodnice odešle hromadnou smsku (to je zkratka pro tu zprávu) a už ví dvacet, třicet lidí, že u Nováku mají Tomáška. Mobily jsou, babi, fajn. Ale někdo tomu úplně propadne a chodí s ním i spát, i na záchod. No a někdy se třeba odesílatel splete a tu zprávu pošle na jiné číslo. Mně tuhle přišla taková zamilovaná od úplně neznámého 774 225 619.

Ještě větší vynálezem je internet. To by bylo na dlouhé povídání. Nezlob se, ne že bych si myslela, že to nepochopíš, ale je to fakt těžké stručně popsat.

Máme v našem 21.století různé zvláštnosti. Třeba si na Tebe často vzpomenu, když vidím někoho v roztrhaných kalhotách. Ale to nemá proto, že by si je zapomněl zašít. To je móda. Vy jste štipovali ponožky a láтали každou díрку, co? Nebo, jak jste do nás hučely, ty a mamka, abych nosily košilky a nenastydly. Babi, dneska mají některé holky i v mrazu úplně holá záda.

A nad čím bys určitě kroutila hlavou jsou bio výrobky. Když jste měli doma krávu a dávali jí žrát seno, které jste předtím na své louce usušili a pak jste pili její mléko, tak jste vlastně žili BIO. Víš, většina věcí se teď vyrábí ve velkém průmyslově a hnojí se umělými hnojivy. No a někteří pěstitelé takto nehnojí a jsou milí ke zvířátkům, tak jsou pak jejich výrobky BIO. Já jsem tedy vlastně vyrostla na bio, když si to tak vezmu. U tebe jsme vždycky v pátek měli domácí brambory, mléko a podmáslí od vaší krávy, máslo jsi tloukla v másnici. Jen ten tvaroh byl kupovaný.

Babičko, když si to tak po sobě čtu, kdyby ses vrátila zpátky na zem, tak by sis asi myslela, že jsi někde na Marsu.

Ale mnoho věcí je prima. Ty jsi umřela hned po sametové revoluci, tak už nevíš, že když teď chodíme do kostela tak nás nikdo nesleduje a kdo chce dát děti na náboženství, v pohodě může. Je to jenom na něm. A těch knížek v obchodech! Jé, když si vzpomenu, jak děda z Lidové demokracie vystřihával čtení na pokračování a pak ho svazoval! Babi, a kdo má peníze, může cestovat, kam se mu zamane – třeba i do Číny nebo do Kanady. Ty jsi jezdila jen do českých lázní, víd'? Máme velmi mnoho možností, lidé se dožívají vysokého věku, protože doktoři mají drahé přístroje a vhodné léky. A taky už nejsou žádná střeptiště, ale třídí se odpad!

To je moc fajn. Ale co už je smutnější, že se lidé hodně rozvádějí. Vy jste byli s dědou dlouho, víd'? A jak jste se nadřeli! Mně ale zůstalo spousta krásných vzpomínek. Měla jsi 33 vnoučat a každému jsi dávala k svátku a narozeninám deset korun. Dneska se dává aspoň stovka, ale pravda vnoučata mají prarodiče tak čtyři. A představ si, že lidi se stydí zpívat! Sprostě nadávat a plivat po zemi, to by jim šlo, ale zpívat? Pamatuješ, jak jste byli u nás na návštěvě a zpívali jsme Když jsem já sloužil? Tu máme i nahranou na kazetě a brzy nato děda umřel. No, tatranek, které děda miloval by si užil i dneska a mohl by si vybrat, zda chce čokoládovou, oříškovou nebo arašídovou.

Taky si na Tebe vzpomenu, když chodím cvičit do fitka. Sice ještě funguje Sokol a někde i Orel, ale daleko víc lidí chodí do fit center, tam jsou stroje na cvičení a na nich se posiluje. Vy jste byli tak utahaní z práce na poli či v domácnosti, že jste žádná fitka nepotřebovali.

Jo, a taky jsme hodně tlustí. Tedy v Americe a v Evropě myslím. Ale to není všechno. Některé ženy chtějí být naopak hodně štíhlé, a tak se pak někdy stane, že už i mladé holky přestanou jíst, aby zhubly a byly krásné. Babi, představ si, že některé na to i umřou. Fakt. Vy jste za války byli rádi, že máte co do pusy a teď se někteří nezřízeně cpou vším možným nebo ženy raději nejí vůbec, aby měly hezkou postavu. Jé, babi, a jak si lidé zakládají na tom, jak jsou oblečení.

Rudé právo už nevychází, ale mnoho novin a časopisů, každý si může vybrat. Když jsi žila Ty, byla reklama asi jen na ten med. Jak se jeden medvěd ptá druhého: „A kde je vlastně brácha? Šel pro med, to Jednoty.“ No a pak vajíčko. To dneska, ale to by zase bylo na dlouhé povídání.

Místo do kostela chodí babi lidi na fotbalové stadióny a mega koncerty. A tam uctívají ty své bohy. A lidi už občas nevědí, jaké si mají dávat dárky. Tak si darují třeba seskok padákem nebo jeden den dělají popeláře a zaplatí za to třeba pět tisíc. Dobrý, co?

Knížky, jestli se ještě čtou? Ale jo. Ale jak jsem Ti psala, děti mají raději počítač. No, představ si, tuhle mi kamarádka povídala, že její dcera si chatovala (to je, babi, konverzace, přes počítač) se svojí spolužačkou, která bydlí o dvě patra níž. Ony se nesejdou u jedné z nich v pokojíčku, ale povídají si přes počítač..... Někdy je to, babi, fakt na palici.

Minule jsem se bavili o tom, že pracuju v dětském oddělení knihovny. Je předvánoční čas, tak jsem se ptala dětí, co si přejí pod stromeček. A jeden chlapeček na mě vychrlil nějakou změť písmen a čísel, že vlastně vůbec nevím, co si přeje. To bude zase něco moderního, co ani neznám. Tak jsem si dělal legraci, že chci SRBT 1280 nebo PRGL 7431. To jsem si ale úplně vymyslela. I když já bych letos ráda zvlhčovač vzduchu k nám do panelákového bytu. Taky docela vymoženosti, co? To víš, u vás doma bylo spíš vlhko, vid'?

No, babi, máme se luxusně. Máme svobodu, ale my někdy s tou svobodou neumíme zacházet a padáme do „moderních“ otroctví. A někdy chybí úplně obyčejná chuť být s druhými, mít na sebe čas a dávat najevo druhým, že je máme rádi.

Jak tak koukám, popsala jsem dvě a půl stránky a to jsem Ti ještě zdaleka nevyličila všechno. Ale už bys z toho byla asi unavená a šla by Ti z toho hlava kolem.

Babi, drž nám palce, abychom ten život tady zvládli a uměli vždycky rozlišovat dobré od zlého a nepodstatné od podstatného.

Pac a pusu
Lída